

Vít Zeman: Máme kvůli hygienickým normám přestat ve městě stavět?

Náměstek primátorky Vít Zeman (Žijeme Jihlavou!) obdivuje stavitele měst z Kristových let. Měli bychom se prý vrátit k chápání měst jako prostoru s pravidly, filozofií a funkcí.

■ Lubomír Maštera

Jaký máte pohled na rekonstrukci náměstí?

Rekonstrukci náměstí je potřeba promyslet „ve všech patrech tohoto prostoru.“ Tím myslím, že přemýšlíme nejen o samotné ploše náměstí s lavičkami, zelení či o řešení parkovišť.

Je potřeba vnímat revitalizaci i jako hledání funkčního prostoru pro obchody, kavárny s předzahrádkami, najít lepší užítost pro samotný Prior a jeho navazující a související „příšerky“ kolem. Ale ani to není vše, při revitalizaci celého prostoru je třeba vnímat i rozměr klimatický a ekologický, sociální a ekonomický i kulturní.

V době sucha je nutné řešit každou kapku vody, která nám na centru dopadne a hospodařit s ní. Už si nemůžeme dovolit, aby voda, co naprší na střechy, odtékala do kanalizace. My ji potřebujeme zadržet k zavlažování zeleně.

Problémy s vodou budou narůstat a my musíme přemýšlet i takovými směry, jak ji zachytit a smysluplně využít.

Tedy náměstí je potřeba dořešit nejen z hlediska uživatelské funkčnosti, ale i z těchto pohledů.

Lze něco dělat okamžitě?

Některé věci chceme začít už v letošním roce, například chceme zahájit výsadbu dřevin, stromořadí, menších alejí, aby v době rekonstrukce již byly uchyceny.

V létě je na náměstí vedro, potřebujeme stín, chceme změnit mikroklima. Proto jsme se dohodli, že se spojíme s odborníky s tím, že bychom mohli řešit právě zadržování a užívání té vody, která spadne na centrum ve prospěch zlepšení mikroklimatu. Abychom zlepšili pocitově teplotu v horkých letních dnech.

Bývalá vedení hovořila o centru města jako místu setkávání, některé ulice měly být několik dnů uzavřeny pro dopravu a mělo se zde „kulturně žít“. Proč tomu tak není?

To, co říkáte, se realizuje, když na náměstí probíhají zásadní kulturní akce. Ze lidí chodí na svatého Martina víme. Stejně plně je havíření či nyní nedávné Vánoce. Věřím, že právě nový formát Vánoc ukázal, že nejen jednodenní či několikahodinové show lidi zaujme, ale že umíme přivést Jihlaváky třeba na měsíc do veřejného prostoru a dát tak šanci rozhovorům, sdílení, radosti.

To ale není konec s tím, co chceme, popravdě náš cíl je někde dál. Chceme, abychom dokázali změ-

NÁMĚSTEK primátorky Vít Zeman (Žijeme Jihlavou!).

Foto: archiv JN

nit svoje chování. Aby zájem lidí byl trávit čas ve veřejném prostoru čistě proto, že se budou chtít potkat v tomto prostoru se sousedy, s kamarády.

Ano, stále platí, že naše povinnost je udělat jim toto prostředí co nejpříjemnější, ale zároveň chceme naučit mladé lidi, že nejde jen o sociální síť, facebook, instagram, ale o faktické setkávání se. A bohužel mladé lidi to musíme naučit.

Jak chcete lidi naučit se potkávat?

Musíme se to učit. Stejně jako si vytváříme návyky na zdravý životní styl, či pouhé čištění zubů, je nutné učit se i potkávat, zajímat se o lidi kolem sebe, o prostředí a společnost.

Ve světě je tato práce systémově pojímána jako City Children Friendly. Jde o komplex aktivit, kdy se pracuje s mladými lidmi a tvoří se projekty sociálního zdraví měst. Ten se soustředí jak na vzdělávání, tak bezpečnost, zdraví i architekturu prostoru. Nyní zavádíme i první projekty v Jihlavě.

Například mapujeme cesty dětí do školy a připravujeme tuto cestu tak, aby byla co nejbezpečnější, tedy přirozeně bezpečná, ale zároveň atraktivní, částečně tajuplná a rozhodně musí nadchnout.

Chceme proto vrátit do těchto tras sady plné stromů, rybníky, trávu či posezení. Chceme, aby na této cestě děti žily, potkávaly se a zvaly do tohoto prostoru i své rodiče.

Rodiče si tak osahají tato místa, vytvoří si k němu vztah, vazbu, příběh a mohou si ho přidat do své znalosti místa příjemného, kde se i oni následně budou chtít potkat, sportovat nebo pracovat.

Vše začíná plánováním?

Začíná to vlastně strategickým plánem. Strategický plán musí dát směr. Chceme se zaměřit opravdu na mladé lidi, aby se cítili součástí našeho města, aby se vraceli do města Jihlavy, aby je to bavilo. Naším cílem je dlouhodobá práce na projektech, na „sociálním zdraví“ našeho města. Na tom, aby se zde lidé cítili přijatí a součástí toho, co se plánuje a co se děje ve městě.

A v jakém stadiu je územní plán? Protože územní plán - to jsou změny dlouhodobé.

Změny územního plánu podle současné legislativy mohou být už za tři měsíce schválené. Máme teď rozpracované dvě sady změn, ta jedna je realizována klasickou formou, kde předpokládáme vydání změn zhruba do roka a půl, druhá je tak zvanou zkrácenou formou, zde předpokládám, že bude do června hotovo.

Navíc v minulém roce jsme začali pracovat na urbanistickém plánu celého jižního města, kde jsou všechny parametry zdravého, ekologického a ekonomicky funkčního města otištěny, chceme pokračovat a udělat podobný master plán i pro Bedřichov s tím, že potom zhruba v červnu budeme rozhodovat, kterým směrem jít a kam město dál rozvíjet.

Taky bych rád zmínil, že s ohledem na klimatickou strategii, kterou připravujeme a která bude mimo jiné i řešit náš přístup k firmám v průmyslové zóně a tedy k těm zásadním znečišťovatelům, jakým je třeba Kronospan, tak budeme zadávat i studii krajiny.

Která bude mimo jiné řešit i množství zdrojů, které má Jihlava k dispozici. Těmi zdroji myslím

voda, půda, lesy, čisté ovzduší, volná krajina apod.

Nebrání rozvoji města přísné hygienické limity?

Dlouhodobě parametry, které jsou nastaveny zákonem a týkají se hluku, nejsou pro město udržitelné.

Jsou dvě varianty: přechod na elektromobilitu, snížíme zátěž automobilovou dopravou a dostaneme se na požadované hlukové limity, nebo se legislativa změní a zvýší se hlukové limity.

Při dané legislativě a velikosti měst nejsme schopni dělat to, co je správné - reurbanizaci. Největší riziko je rozrůstání se měst do volné krajiny - to je z pohledu krajiny špatně, zabíráme půdu, zvyšujeme nároky na počet automobilů, zvyšujeme uhlíkovou stopu a enormně ekonomicky vysáváme město.

Ale zpět k hluku. Roční nárůst decibelů ve městech není tak dramatický. Ale nemůžeme říct, že kvůli decibelům nebudeme stavět ve městě a jdeme na jeho okraj. K tomu nás nenutí hygiena, ale současná legislativa, a to je špatně.

Důležitější je říct si, že je potřeba stavět ve městech, než že překračujeme hluk o jeden decibel např. v ul. Vrchlického v jednu konkrétní hodinu.

My víme, že před šestou hodinou jedou všechna auta do Bosche a v tuhle chvíli překročíme ten limit. Plánujeme dělat nové linky MHD k Boschi, ale musíme změnit i přístup.

Redistribuci lidí do zaměstnanec-kých zón. Musíme hledat způsoby většího využití MHD. Domluvit se například se společnostmi, že nebudou všechny začínat v šest hodin ráno. (Pokračování na str. 4)